

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBITELJI, BRANITELJA I MEĐUGENERACIJSKE
SOLIDARNOSTI

PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU
EUROPSKE KONVENCIJE O OSTVARIVANJU DJEČJIH PRAVA,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

Zagreb, studeni 2009.

PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU EUROPSKE KONVENCIJE O OSTVARIVANJU DJEČJIH PRAVA

I. USTAVNA OSNOVA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o potvrđivanju Europske konvencije o ostvarivanju dječjih prava sadržana je u odredbi članka 139. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I CILJ KOJI SE DONOŠENJEM ZAKONA ŽELI POSTIĆI

Ustavom Republike Hrvatske, člankom 62., propisana je dužnost države da štiti materinstvo, djecu i mladež te stvara socijalne, kulturne, odgojne, materijalne i druge uvjete kojima se promiče ostvarivanje prava na dostojan život, a odredbom članka 63. stavka 5. propisano je da država osobitu skrb posvećuje maloljetnicima bez roditelja i onima za koje se roditelji ne brinu.

Republika Hrvatska je stranka ili potpisnica niza relevantnih međunarodnih ugovora na području zaštite djece i dječjih prava koji zajedno s nacionalnim zakonodavstvom, posebice Obiteljskim zakonom (Narodne novine, br. 116/03, 17/04, 136/04 i 107/07), čine zakonodavni okvir za učinkovitu pravnu zaštitu djece.

Konvencija Ujedinjenih naroda o pravima djeteta, kao temeljni dokument o dječjim pravima, člankom 4. obvezuje države članice da poduzmu sve odgovarajuće zakonodavne, upravne i druge mjere za primjenu prava priznatih u toj Konvenciji, a u članku 41. države članice se potiču na sklapanje međunarodnih ugovora koji pridonose ostvarivanju prava djeteta.

Konvencija Ujedinjenih naroda o pravima djeteta u odredbi članka 12. određuje pravo djeteta na izražavanje vlastitog mišljenja, obvezujući države članice da osiguraju djetetu koje je sposobno oblikovati svoje mišljenje, pravo na slobodno izražavanje mišljenja o svim pitanjima koja se na njega odnose te ga uvažavaju u skladu s dobi i zrelošću djeteta. U tu svrhu, djetetu se posebice mora pružiti mogućnost za saslušanje u svakom sudbenom i upravnom postupku koji se odnosi na njega, i to bilo izravno bilo preko posrednika ili odgovarajućeg tijela, na način usklađen s pravilima postupka nacionalnog prava.

Kao stranka Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima djeteta (od 8. listopada 1991. godine, temeljem sukcesije), Republika Hrvatska kroz cjelovitu reformu zakonodavstva usuglašava svoja zakonska rješenja s Konvencijom o pravima djeteta te međunarodnim dokumentima koji iz nje proizlaze ili se na njoj temelje.

Republika Hrvatska je članica Vijeća Europe od 6. studenog 1996. godine pa je ulaskom u ovu međunarodnu organizaciju pristala promicati ciljeve Vijeća Europe i poštovati njegova načela, što uključuje i promicanje prava djeteta i zaštitu dječjih prava. Republika Hrvatska je, kao potpisnica Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima djeteta, te kao članica Vijeća Europe već ugradila u svoj pravni sustav načela i pravne standarde koji čine sadržaj Europske konvencije o ostvarivanju dječjih prava (u daljnjem tekstu: Europska konvencija).

Donošenjem Zakona o pravobranitelju za djecu, u hrvatski pravni sustav uvedena je institucija pravobranitelja za djecu. Osnivanjem Ureda pravobranitelja za djecu, udovoljeni su zahtjevi članka 12. Europske konvencije, da se stvori poseban sustav odnosno nacionalno tijelo koje će obavljati djelatnosti vezane uz promicanje i ostvarivanje dječjih prava. U okviru propisanog djelokruga pravobraniteljice za djecu, obuhvaćene su ovlasti koje predviđa članak 12. Europske konvencije: predlaganje osnaživanja zakonodavstva glede ostvarivanja dječjih prava; davanje mišljenja na nacрте zakona koji se odnose na ostvarivanje dječjih prava; davanje općenitih informacija o ostvarivanju dječjih prava medijima, javnosti, osobama i tijelima koji se bave pitanjima koja se tiču djece; utvrđivanje stavova djece i davati im relevantne informacije.

Europska konvencija sastavljena je dana 25. siječnja 1996. godine u Strasbourgu (ETS broj 160), a stupila je na snagu dana 1. srpnja 2000. godine. Europsku konvenciju je potpisalo 26 država, a ratificiralo njih 13, u odnosu na koje je ista i stupila na snagu (Austrija, Cipar, Češka Republika, Francuska, Njemačka, Grčka, Italija, Latvija, Poljska, Slovenija, Makedonija, Turska i Ukrajina).

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 25. veljače 1999. godine donijela Odluku o pokretanju postupka za potpisivanje Europske konvencije o ostvarivanju dječjih prava. U ime Vlade Republike Hrvatske, Europsku konvenciju je dana 8. ožujka 1999. godine, potpisala dr. Ljerka Mintas Hodak, tadašnja potpredsjednica Vlade Republike Hrvatske i ministrica za europske integracije.

Cilj ovog zakona je potvrđivanje Europske konvencije koja nadopunjuje i razrađuje načine ostvarivanja prava djeteta utvrđena Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravima djeteta, i to osobito promicanjem prava djece u njihovom najboljem interesu, dodjeljivanjem postupovnih prava djeci i olakšavanjem ostvarivanja tih prava tako što se osigurava da djeca, neposredno ili preko drugih osoba ili tijela, budu obaviještena i da im bude dopušteno da pred sudbenim tijelima sudjeluju u postupcima koji ih se tiču.

III. OSNOVNA PITANJA KOJA SE PREDLAŽU UREDITI ZAKONOM

Ovim zakonom potvrđuje se Europska konvencija kako bi njezine odredbe, u skladu s člankom 140. Ustava Republike Hrvatske, postale dio unutarnjeg pravnog poretka Republike Hrvatske.

Europska konvencija se odnosi na obiteljske postupke koji se tiču djece, a vode se pred sudbenim tijelima. U smislu Konvencije, sudbenim tijelom smatra se sud ili upravno tijelo koje ima jednake ovlasti.

Slijedom navedenog, Europska konvencija određuje postupovna prava djece u obiteljskopравnim postupcima, ulogu sudbenih tijela, te ulogu zastupnika.

U okviru postupovnih prava djece, Europska konvencija zahtijeva da se djetetu omogući da dozna važne okolnosti slučaja, dobije savjet i izrazi svoje mišljenje te da bude obaviješteno o mogućim posljedicama uvažavanja njegova mišljenja. Nadalje, djetetu se daje pravo da traži imenovanje posebnog zastupnika u postupcima u kojima se odlučuje o njegovim pravima i interesima, a postoji sukob interesa djeteta i osoba koje imaju roditeljsku odgovornost. Europska konvencija ostavlja mogućnost državama članicama da razmotre i dodijele dodatna

postupovna prava djeci, primjerice: pravo na izbor prikladne osobe koja će djetetu pomoći da izrazi svoje mišljenje, pravo na zasebnog zastupnika (u odgovarajućim slučajevima odvjetnika) te pravo da dijete samo imenuje svog zastupnika.

U okviru posebnih ovlasti sudbenih tijela, Europska konvencija zahtijeva da sudbeno tijelo prije donošenja odluke: provjeri ima li dovoljno informacija da donese odluku u najboljem interesu djeteta, odnosno da ih pribavi kada je to potrebno; provjeri je li dijete dobilo sve relevantne informacije; savjetuje dijete u odgovarajućim slučajevima; omogući djetetu da izrazi svoje mišljenje te prida dužnu pažnju mišljenju koje je dijete izrazilo. Europska konvencija ističe dužnost promptnog djelovanja sudbenih tijela, kako bi se izbjegla nepotrebna odugovlačenja koja bi mogla naštetiti dobrobiti djeteta i bila suprotna najboljem interesu djeteta. U navedenu svrhu ovlašćuje se sudbeno tijelo da poduzima radnje na vlastiti poticaj ako je ozbiljno ugrožena dobrobit djeteta. Nadalje, sudbeno tijelo ima ovlast da imenuje posebnog zastupnika djetetu kad su interesi osoba koje imaju roditeljsku odgovornost i djeteta suprotni.

U skladu s odredbama Europske konvencije, zastupnici djeteta trebaju djelovati na prikladan način u interesu djeteta, posebno, pružanjem relevantnih informacija i objašnjenja djetetu, određivanjem mišljenja djeteta i njegovog prezentiranja sudbenom tijelu.

Europska konvencija u članku 1. stavku 4. određuje državama članicama obvezu da prilikom potpisivanja ili polaganja isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu, odrede najmanje tri kategorije obiteljskih predmeta koji se provode pred sudbenim tijelima, na koje će se primjenjivati ova Konvencija. Poželjno je da države odrede i više od tri kategorije navedenih predmeta, ukoliko je to moguće.

Prilikom polaganja isprave o ratifikaciji, Republika Hrvatska će priopćiti izjavu vezanu uz odredbu članka 1. stavka 4. Europske konvencije, kako bi se odredile kategorije obiteljskih predmeta koji se provode pred sudbenim tijelima Republike Hrvatske na koje bi se primjenjivala Europska konvencija.

Odredbom članka 3. Konačnog prijedloga zakona o potvrđivanju Europske konvencije o ostvarivanju dječjih prava, predlaže se primjena Konvencije na pet kategorija obiteljskih predmeta, kako slijedi:

1. Postupak odlučivanja o roditeljskoj skrbi tijekom razvoda braka roditelja (članci 294. do 299. Obiteljskog zakona)

Odnosi se na parnični postupak radi donošenja odluke kojom se brak razvodi i rješavanja sljedećih pitanja: s kojim će roditeljem živjeti maloljetno vlastito ili posvojeno dijete ili dijete nad kojim se ostvaruje roditeljska skrb nakon njegove punoljetnosti, o roditeljskoj skrbi te o načinu održavanja susreta i druženja djeteta s roditeljima odnosno s maćehom ili očuhom.

2. Postupak ostvarivanja roditeljske skrbi (članci 100. do 107. Obiteljskog zakona)

Odnosi se na izvanparnične postupke vezane uz ostvarivanje prava djeteta i roditeljske skrbi u nadležnosti suda: radi donošenja odluke s kojim će roditeljem dijete živjeti te načinu održavanja susreta i druženja djeteta kad roditelji ne žive u obiteljskoj zajednici; ograničenju ili zabrani susreta i druženja djeteta s roditeljem i ukidanju takve odluke; određivanju osobe u čijoj će se nadležnosti susreti odvijati; o pojedinim dužnostima odvojenog roditelja u sklopu

roditeljske skrbi; u slučaju nepostojanja roditeljskog sporazuma o ostvarivanju roditeljske skrbi; zbog promijenjenih okolnosti - s kojim će roditeljem dijete živjeti te o susretima i druženju i po potrebi o drugim sadržajima; o skrbi o djetetu ako umre roditelj s kojim je dijete živjelo; o oduzimanju djeteta od osobe kod koje se nalazi bez pravne osnove; o susretima i druženju djeteta s bakom/djedom, maloljetnom braćom/polubraćom odnosno sestrama/polusestrama, te s bivšim roditeljevim izvanbračnim drugom odnosno bivšom maćehom/očuhom. Odnosi se na postupak u nadležnosti centra za socijalnu skrb o privremenom povjeravanju djeteta na čuvanje i odgoj ili stavljanju djeteta pod skrbništvo.

3. Mjere za zaštitu osobnih prava i interesa djeteta (članci 108. do 112. i 114. do 116. Obiteljskog zakona)

Odnosi se na mjere u nadležnosti centra za socijalnu skrb (upozorenje na pogreške i propuste u skrbi i odgoju djeteta te nadzor nad izvršavanjem roditeljske skrbi), mjere u nadležnosti suda (oduzimanje prava roditelju da živi sa svojim djetetom i da ga odgaja, povjeravanje djeteta ustanovi za socijalnu skrb te lišenje roditeljske skrbi) te posebne zabrane (zabrana neovlaštenog približavanja djetetu).

4. Postupak posvojenja (članci 135. do 142.)

Odnosi se na odluke centra za socijalnu skrb kojom se zasniva posvojenje.

5. Postupak skrbništva za maloljetne osobe (članci 152. do 158.)

Odnosi se na odluke centra za socijalnu skrb o stavljanju maloljetne osobe pod skrbništvo i povjeravanju maloljetnog štíćenika na čuvanje i odgoj skrbniku, drugoj osobi, udomiteljskoj obitelji, domu za djecu ili pravnoj osobi koja obavlja djelatnost socijalne skrbi.

Cilj je ovih odredaba spriječiti povredu materijalnih i postupovnih prava djeteta.

Potvrđivanjem Europske konvencije o ostvarivanju dječjih prava otvara se mogućnost sudjelovanja predstavnika Vlade Republike Hrvatske u radu Stalnog odbora država članica Vijeća Europe koji prati problematiku vezanu uz Europsku konvenciju o ostvarivanju dječjih prava, razmatranjem svih relevantnih pitanja koja se tiču tumačenja ili provedbe Konvencije, predlaganjem izmjena Konvencije i davanjem savjeta i pomoći nacionalnim tijelima koja obavljaju poslove u svezi s provedbom Konvencije.

Ova Konvencija ne zahtijeva donošenje novih, niti izmjenu postojećih propisa, jer je obiteljsko zakonodavstvo u potpunosti usklađeno sa zahtjevima Konvencije, ali se ocjenjuje da s obzirom na svoj sadržaj i značaj, Konvencija podliježe postupku potvrđivanja od strane Hrvatskoga sabora. Naime, riječ je o Konvenciji koja je od važnosti za sve građane Republike Hrvatske u vezi sa zaštitom prava i interesa djeteta, odnosi se na postupke iz nadležnosti pravosudnih i upravnih tijela te propisuje zaduženja za nadležna tijela.

IV. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske, već će se sredstva za njegovu provedbu osigurati u okviru redovitih proračunskih sredstava središnjih tijela državne uprave nadležnih za njegovu provedbu.

V. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje ovoga zakona po hitnom postupku nalazi se u članku 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora i to u drugim osobito opravdanim državnim razlozima. Naime, s obzirom na razloge navedene u točkama II. i III. ovoga Prijedloga, cijeni se da postoji interes da Republika Hrvatska što skorije okonča svoj unutarnji pravni postupak, kako bi se stvorile pretpostavke da Europska konvencija, u skladu sa svojim odredbama, i u odnosu na Republiku Hrvatsku stupi na snagu.

S obzirom na prirodu postupka potvrđivanja međunarodnih ugovora, kojim država i formalno izražava spremnost biti vezana već potpisanim međunarodnim ugovorom, kao i na činjenicu da se u ovoj fazi postupka ne može mijenjati ili dopunjavati tekst međunarodnog ugovora, predlaže se ovaj zakonski prijedlog raspraviti i prihvatiti po hitnom postupku, objedinjavajući prvo i drugo čitanje.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU EUROPSKE KONVENCIJE O OSTVARIVANJU DJEČJIH PRAVA

Članak 1.

Potvrđuje se Europska Konvencija o ostvarivanju dječjih prava, sastavljena u Strasbourgu dana 25. siječnja 1996. godine, u izvorniku na engleskom i francuskom jeziku, a koju je Republika Hrvatska potpisala u Strasbourgu dana 8. ožujka 1999. godine.

Članak 2.

Tekst Europske konvencije iz članka 1. ovoga Zakona, u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik, glasi:

EUROPSKA KONVENCIJA O OSTVARIVANJU DJEČJIH PRAVA

Preambula

Države članice Vijeća Europe i druge države potpisnice,

smatrajući da je cilj Vijeća Europe postizanje većeg jedinstva među njegovim članicama;

imajući na umu Konvenciju Ujedinjenih naroda o pravima djeteta, te posebice članak 4. koji zahtijeva da države stranke poduzmu sve odgovarajuće zakonodavne, administrativne i druge mjere za provedbu prava priznatih u navedenoj Konvenciji;

uzimajući k znanju sadržaj Preporuke 1121 (1990) Parlamentarne skupštine o pravima djeteta;

uvjerene da prava i najbolje interese djece treba promicati i da u tom cilju djeca trebaju imati priliku ostvarivati svoja prava, posebice u obiteljsko-pravnim postupcima koji ih se tiču;

priznajući da djeci trebaju biti pružene informacije kako bi se omogućilo da takva prava i najbolji interesi budu promicani, te da se dužni značaj treba pridati mišljenju djece;

priznajući važnost uloge roditelja u zaštiti i promicanju prava i najboljih interesa djece i smatrajući da, kada je potrebno, države također trebaju biti uključene u takvu zaštitu i promicanje;

smatrajući, međutim, da je u slučaju sukoba poželjno da obitelji pokušaju postići dogovor prije iznošenja tog pitanja pred sudbeno tijelo;

sporazumjele su se kako slijedi:

Poglavlje I. Područje primjene i predmet Konvencije, te definicije

Članak 1. - Područje primjene i predmet Konvencije

1. Ova se Konvencija primjenjuje na djecu koja nisu navršila 18 godina.
2. Predmet ove Konvencije je, u najboljim interesima djece, promicati njihova prava, dodijeliti im postupovna prava i olakšati im ostvarivanje tih prava na način da se osigura da djeca, sama ili posredstvom drugih osoba ili tijela, budu obaviještena i da im bude dozvoljeno sudjelovati u postupcima pred sudbenim tijelima koji ih se tiču.
3. U svrhu ove Konvencije postupci pred sudbenim tijelima koji se tiču djece jesu obiteljsko-pravni postupci, posebice oni koji se odnose na ostvarivanje roditeljskih odgovornosti, kao što su pitanje boravišta i pravo posjećivanja djece.
4. Svaka će država, u trenutku potpisivanja ili polaganja svoje isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu, izjavom upućenom glavnom tajniku Vijeća Europe odrediti najmanje tri kategorije obiteljskih predmeta koji se provode pred sudbenim tijelima, na koje će se primjenjivati ova Konvencija.
5. Bilo koja stranka može daljnjom izjavom odrediti dodatne kategorije obiteljskih predmeta na koje će se primjenjivati ova Konvencija ili pružiti sve informacije u vezi primjene članka 5., stavka 2. članka 9., stavka 2. članka 10. i članka 11.
6. Ništa u ovoj Konvenciji ne priječi stranke da primjenjuju propise povoljnije za promicanje i ostvarivanje prava djece.

Članak 2. - Definicije

U svrhu ove Konvencije:

- a) izraz "sudbeno tijelo" znači sud ili upravno tijelo koje ima jednake ovlasti;
- b) izraz "nositelji roditeljskih odgovornosti" znači roditelje i druge osobe ili tijela ovlaštena za ostvarivanje nekih ili svih roditeljskih odgovornosti;
- c) izraz "zastupnik" znači osobu, kao što je odvjetnik, ili tijelo imenovano da pred sudbenim tijelom poduzima radnje u ime djeteta;
- d) izraz "odgovarajuća informacija" znači informacija koja je prikladna dobi i sposobnosti razumijevanja djeteta, te koja će biti dana kako bi se djetetu omogućilo da ostvari svoja prava u potpunosti, osim ako je pružanje takvih informacija suprotno dobrobiti djeteta.

Poglavlje II. - Postupovne mjere radi promicanja ostvarivanja prava djece

A. Postupovna prava djeteta

Članak 3. - Pravo biti obaviješten i izražavati svoje mišljenje u postupku

Djetetu, za koje se prema unutarnjem pravu smatra da ima dovoljnu sposobnost razumijevanja, u postupku pred sudbenim tijelom koji ga se tiče, dodijelit će se, te će biti ovlašteno, zahtijevati sljedeća prava:

- a) dobiti sve odgovarajuće informacije;
- b) biti konzultirano i izraziti svoje mišljenje;
- c) biti obaviješteno o mogućim posljedicama koje bi nastale u skladu s tako iznesenim mišljenjem i o mogućim posljedicama bilo koje odluke.

Članak 4. - Pravo zahtijevati imenovanje posebnog zastupnika

1. U skladu s člankom 9., dijete ima pravo zahtijevati, osobno ili posredstvom drugih osoba ili tijela, posebnog zastupnika u postupcima pred sudbenim tijelima koji se tiču djeteta kada unutarne pravo priječi nositelje roditeljske odgovornosti da zastupaju dijete kao rezultat sukoba interesa s potonjim.
2. Države su slobodne ograničiti pravo predviđeno stavkom 1. na djecu za koju se prema unutarnjem pravu smatra da imaju dovoljnu sposobnost razumijevanja.

Članak 5. – Ostala moguća postupovna prava

Stranke će razmotriti mogućnost dodjeljivanja djeci dodatnih postupovnih prava u odnosu na postupke pred sudbenim tijelima koji ih se tiču, posebice:

- a) pravo zahtijevati da im pomaže prikladna osoba koju sami izaberu kako bi im pomogla izraziti njihovo mišljenje;
- b) pravo zahtijevati, osobno ili uz pomoć drugih osoba ili tijela, imenovanje posebnog zastupnika, u odgovarajućim slučajevima odvjetnika;
- c) pravo imenovati svojega vlastitog zastupnika;
- d) pravo ostvarivati neka ili sva ili prava koja imaju stranke u takvim postupcima.

B. Uloga sudbenih tijela

Članak 6. – Postupak odlučivanja

U postupcima koji se tiču djeteta, sudbeno tijelo, prije donošenja odluke će:

- a) razmotriti raspolaže li dostatnim informacijama kako bi donijelo odluku koja je u najboljem interesu djeteta, i, kad je to potrebno, pribaviti daljnje informacije, posebice od nositelja roditeljskih odgovornosti;
- b) u slučaju kad se prema unutarnjem pravu smatra da dijete ima dovoljnu sposobnost razumijevanja:
  - uvjeriti se da je dijete dobilo sve odgovarajuće informacije;
  - u odgovarajućim slučajevima savjetovati dijete osobno, uz isključenje javnosti ako je potrebno, neposredno ili posredstvom drugih osoba ili tijela, na način prilagođen njegovoj sposobnosti razumijevanja, osim ako to ne bi bilo u očitoj suprotnosti s najboljim interesima djeteta;
  - dopustiti djetetu da izrazi svoje mišljenje;
- c) pridati dužni značaj mišljenjima koja je dijete izrazilo.

Članak 7. – Dužnost žurnog djelovanja

U postupcima koji se tiču djeteta sudbeno tijelo će djelovati žurno kako bi se izbjegla nepotrebna odugovlačenja te će se omogućiti postupci koji osiguravaju brzu ovrhu donijetih odluka. U hitnim slučajevima sudbeno će tijelo biti ovlašteno, kad je to prikladno, donositi odluke koje su ovršne odmah.

Članak 8. - Poduzimanje radnji na vlastiti poticaj

U postupcima koji se tiču djeteta, sudbeno tijelo ima ovlasti djelovati na vlastiti poticaj u slučajevima utvrđenim unutarnjim pravom kada je dobrobit djeteta u ozbiljnoj opasnosti.

Članak 9. – Imenovanje zastupnika

1. Kad u postupcima koji se tiču djeteta unutarnje pravo priječi nositeljima roditeljskih odgovornosti da zastupaju dijete kao rezultat sukoba interesa između njih i djeteta, sudbeno će tijelo biti ovlašteno djetetu imenovati posebnog zastupnika u takvom postupku.
2. Stranke će razmotriti mogućnost da se sudbenom tijelu u postupcima koji se tiču djeteta dodijeli ovlast za imenovanje posebnog zastupnika, u odgovarajućim slučajevima odvjetnika, koji će zastupati dijete.

C. Uloga zastupnika

Članak 10.

1. U postupcima pred sudbenim tijelima koji se tiču djeteta zastupnik će, osim ako bi to bilo u očitoj suprotnosti s najboljim interesima djeteta:
  - a) pružiti djetetu sve odgovarajuće informacije, ako se prema unutarnjem pravu smatra da dijete ima dostatnu sposobnost razumijevanja;
  - b) pružiti djetetu objašnjenja vezano uz moguće posljedice postupanja u skladu s mišljenjem djeteta i moguće posljedice bilo koje zastupnikove radnje, ako se prema unutarnjem pravu smatra da dijete ima dostatnu sposobnost razumijevanja;
  - c) odrediti kojeg je mišljenja dijete i iznijeti ga pred sudbenim tijelom;
2. Stranke će razmotriti mogućnost proširivanja odredaba stavka 1. na nositelje roditeljskih odgovornosti.

D. Proširivanje određenih odredaba

Članak 11.

Stranke će razmotriti proširivanje odredaba članka 3., 4. i 9. na postupke pred drugim tijelima kad se tiču djece kao i na druga pitanja koja se tiču djece nevezano za provođenje postupka.

E. Nacionalna tijela

Članak 12.

1. Stranke će poticati, putem tijela koja, između ostalog, obavljaju zadaće utvrđene stavkom 2., promicanje i ostvarivanje dječjih prava.
2. Zadaće su kako slijedi:
  - a) dati prijedlog za osnaživanje zakonodavstva koje se odnosi na ostvarivanje dječjih prava;
  - b) dati mišljenje na nacрте zakona vezano uz ostvarivanje dječjih prava;
  - c) dati općenite informacije vezano uz ostvarivanje dječjih prava medijima, javnosti i osobama ili tijelima koji se bave pitanjima koja se odnose na djecu;
  - d) utvrditi stavove djece i dati odgovarajuće informacije djeci.

F. Ostala pitanja

Članak 13. – Posredovanje ili druge metode rješavanja sporova

U cilju sprječavanja ili rješavanja sporova ili izbjegavanja postupka pred sudbenim tijelima koji se tiču djece, stranke će, u odgovarajućim slučajevima koje će same odrediti, poticati posredovanje i druge postupke rješavanja sporova i primjenjivanje tih postupaka u postizanju sporazuma.

Članak 14. – Pravna pomoć i savjetovanje

Kad unutarnje pravo predviđa pružanje pravne pomoći ili pravnog savjeta za zastupanje djece u postupcima pred sudbenim tijelom koji se odnose na djecu, takve će se odredbe primjenjivati na pitanja u odnosu na članke 4. i 9.

Članak 15. – Odnosi s drugim međunarodnim instrumentima

Ova Konvencija neće ograničavati primjenu bilo kojeg drugog međunarodnog instrumenta koji se bavi posebnim pitanjima koja proizlaze u djelokrugu zaštite djece i obitelji i kojeg stranka ove Konvencije jest, ići će postati, stranka.

Poglavlje III. – Stalni odbor

Članak 16. – Osnivanje i zadaće Stalnog odbora

1. Stalni odbor uspostavljen je za svrhe ove Konvencije.
2. Stalni odbor prati problematiku koja se odnosi na ovu Konvenciju. On posebice može:
  - a) razmatrati bilo koja odgovarajuća pitanja u svezi tumačenja ili provedbe Konvencije. Zaključci Stalnog odbora u svezi provedbe Konvencije mogu imati oblik preporuke; preporuke se usvajaju tročetvrtinskom većinom danih glasova;
  - b) predlagati izmjene i dopune Konvencije i preispitivati one koje su predložene u skladu s člankom 20.;
  - c) pružati savjete i pomoć nacionalnim tijelima koja obavljaju zadaće predviđene stavkom 2. članka 12. i promicati međunarodnu suradnju među njima.

Članak 17. – Sastav

1. Svaku stranku može u Stalnom odboru zastupati jedan ili više izaslanika. Svaka stranka raspolaze jednim glasom.
2. Bilo koja država iz članka 21. koja nije stranka ove Konvencije, može u Stalnom odboru biti zastupljena s promatračem. Isto se primjenjuje i na bilo koju drugu državu ili na Europsku zajednicu, nakon što su pozvane da pristupe Konvenciji u skladu s odredbama članka 22.
3. Osim ako stranka nije obavijestila glavnog tajnika najmanje mjesec dana prije sastanka o svom prigovoru, Stalni odbor može pozvati da kao promatrači prisustvuju određenom sastanku, svim sastancima ili dijelu sastanka:
  - bilo koju državu koja nije navedena u gornjem stavku 2;
  - Odbor za prava djeteta Ujedinjenih naroda;
  - Europsku zajednicu;
  - bilo koje međunarodno vladino tijelo;

- bilo koje međunarodno nevladino tijelo s jednom ili više djelatnosti navedenih u stavku 2. članka 12;
  - bilo koje nacionalno vladino ili nevladino tijelo s jednom ili više djelatnosti navedenih u stavku 2. članka 12.
4. Stalni odbor može razmjenjivati informacije s odgovarajućim organizacijama koje se bave ostvarivanjem dječjih prava.

Članak 18. – Sastanci

1. Na kraju treće godine koja slijedi nakon datuma stupanja na snagu ove Konvencije i, na njegovu ili njezinu inicijativu, u bilo koje vrijeme nakon tog datuma, glavni tajnik Vijeća Europe pozvat će Stalni odbor da se sastane.
2. Stalni odbor može donositi odluke samo ako je prisutna najmanje polovica stranaka.
3. U skladu s člancima 16. i 20. odluke Stalnog odbora donose se većinom prisutnih članica.
4. U skladu s odredbama ove Konvencije Stalni odbor sastaviti će svoj poslovnik i poslovnik bilo koje radne skupine koju osnuje radi izvođenja odgovarajućih zadataka u okviru Konvencije.

Članak 19. – Izvješća Stalnog odbora

Nakon svakog sastanka Stalni odbor upućuje strankama i Odboru ministara Vijeća Europe izvješće o svojim raspravama i donesenim odlukama.

Poglavlje IV. – Izmjene i dopune Konvencije

Članak 20.

1. Bilo koja izmjena i dopuna članaka ove Konvencije koju predlaže stranka ili Stalni odbor, bit će priopćena glavnom tajniku Vijeća Europe, a on ili ona će je dostaviti najmanje dva mjeseca prije sljedećeg sastanka Stalnog odbora, državama članicama Vijeća Europe, bilo kojoj potpisnici, bilo kojoj stranci, bilo kojoj državi pozvanoj da potpiše ovu Konvenciju u skladu s odredbama članka 21. i bilo kojoj državi ili Europskoj zajednici pozvanoj da pristupi Konvenciji u skladu s odredbama članka 22.
2. Bilo koju izmjenu i dopunu predloženu u skladu s odredbama prethodnog stavka ispituje Stalni odbor koji podnosi tekst usvojen tročetvrtinskom većinom danih glasova, na odobrenje Odboru ministara. Nakon njegova odobrenja, taj se tekst prosljeđuje strankama radi prihvaćanja.
3. Bilo koja izmjena i dopuna stupa na snagu prvog dana mjeseca koji slijedi nakon isteka razdoblja od mjesec dana od datuma kad su sve stranke obavijestile glavnog tajnika o njezinu prihvaćanju.

Poglavlje V. – Završne odredbe

Članak 21. – Potpisivanje, ratifikacija i stupanje na snagu

1. Ova je Konvencija otvorena za potpisivanje državama članicama Vijeća Europe i državama nečlanicama koje su sudjelovale u njezinoj izradi.
2. Ova Konvencija podliježe ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju. Isprave o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju polažu se kod glavnog tajnika Vijeća Europe.

3. Ova Konvencija stupa na snagu prvog dana mjeseca koji slijedi nakon isteka razdoblja od tri mjeseca od datuma kad su tri države, od kojih su najmanje dvije države članice Vijeća Europe, izrazile svoj pristanak da budu vezane Konvencijom, u skladu s odredbama prethodnog stavka.
4. Za bilo koju potpisnicu koja naknadno izrazi svoj pristanak da bude njome vezana, Konvencija stupa na snagu prvog dana mjeseca koji slijedi nakon isteka razdoblja od tri mjeseca nakon datuma polaganja njezine isprave o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju.

Članak 22. – Države nečlanice i Europska zajednica

1. Nakon stupanja ove Konvencije na snagu, Odbor ministara Vijeća Europe može, bilo na vlastiti poticaj ili na prijedlog Stalnog odbora, nakon konzultacija sa strankama, pozvati bilo koju državu nečlanicu Vijeća Europe koja nije sudjelovala u izradi Konvencije, kao i Europsku zajednicu, da pristupe ovoj Konvenciji, odlukom koju donese većinom predviđenom u članku 20. podstavku d) Statuta Vijeća Europe i uz jednoglasnost predstavnika država ugovornica koje su ovlaštene sjediti u Odboru ministara.
2. Za bilo koju državu koja pristupi ili za Europsku zajednicu, Konvencija stupa na snagu prvog datuma mjeseca koji slijedi nakon isteka razdoblja od tri mjeseca od datuma polaganja isprave o pristupu kod glavnog tajnika Vijeća Europe.

Članak 23. – Teritorijalna primjena

1. Bilo koja država može, u vrijeme potpisivanja ili prilikom polaganja svoje isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu, odrediti državno područje ili državna područja na koja će se Konvencija primjenjivati.
2. Bilo koja stranka može bilo kojeg kasnijeg datuma, izjavom upućenom glavnom tajniku Vijeća Europe, proširiti primjenu ove Konvencije na bilo koje drugo u izjavi određeno državno područje za čije je međunarodne odnose ona odgovorna ili u čije je ime ovlaštena preuzimati obveze. Glede takvog državnog područja Konvencija stupa na snagu prvog datuma mjeseca koji slijedi nakon isteka razdoblja od tri mjeseca od datuma kad glavni tajnik primi takvu izjavu.
3. Bilo koja izjava dana prema dva prethodna stavka može se, glede bilo kojeg državnog područja određenog u takvoj izjavi, povući obaviješću upućenom glavnom tajniku. Povlačenje proizvodi učinak prvog datuma mjeseca koji slijedi nakon isteka razdoblja od tri mjeseca od datuma kad glavni tajnik primi takvu obavijest.

Članak 24. – Rezerve

Nikakve rezerve na ovu Konvenciju nisu dopuštene.

Članak 25. – Otkaz

1. Bilo koja stranka može u bilo koje doba otkazati ovu Konvenciju obaviješću upućenom glavnom tajniku Vijeća Europe.
2. Takav će otkaz proizvesti učinak prvog datuma mjeseca koji slijedi nakon isteka razdoblja od tri mjeseca od datuma kad glavni tajnik primi takvu obavijest.

Članak 26. – Obavijesti

Glavni tajnik Vijeća Europe obavijestit će državne članice Vijeća, bilo koju potpisnicu, bilo koju stranku i bilo koju drugu državu ili Europsku zajednicu koje su bile pozvane da pristupe Konvenciji, o:

- a) bilo kojem potpisu;
- b) polaganju bilo koje isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu;
- c) bilo kojem datumu stupanja na snagu ove Konvencije, u skladu s člancima 21. ili 22.;
- d) bilo kojoj izmjeni i dopuni usvojenoj u skladu s člankom 20. te o datumu stupanja na snagu takve izmjene i dopune;
- e) bilo kojoj izjavi danoj u smislu odredaba članka 1. i 23;
- f) bilo kojem otkazu izvršenom prema odredbama članka 25;
- g) bilo kojem drugom činu, obavijesti ili priopćenju koji se odnosi na ovu Konvenciju.

U potvrdu toga su niže potpisani, za to propisno ovlašteni, potpisali ovu Konvenciju.

Sastavljeno u Strasbourgu, 25. siječnja 1996., na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu su oba teksta jednako vjerodostojna, u jednom primjerku koji se pohranjuje u arhiv Vijeća Europe. Glavni tajnik Vijeća Europe dostavit će ovjerovljene preslike svakoj državi članici Vijeća Europe, državama nečlanicama koje su sudjelovale u izradi ove Konvencije, Europskoj zajednici i bilo kojoj državi pozvanoj da pristupi ovoj Konvenciji.

EUROPEAN CONVENTION ON THE EXERCISE OF CHILDREN'S RIGHTS

Preamble

The member States of the Council of Europe and the other States signatory hereto,

Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve greater unity between its members;

Having regard to the United Nations Convention on the rights of the child and in particular Article 4 which requires States Parties to undertake all appropriate legislative, administrative and other measures for the implementation of the rights recognised in the said Convention;

Noting the contents of Recommendation 1121 (1990) of the Parliamentary Assembly on the rights of the child;

Convinced that the rights and best interests of children should be promoted and to that end children should have the opportunity to exercise their rights, in particular in family proceedings affecting them;

Recognising that children should be provided with relevant information to enable such rights and best interests to be promoted and that due weight should be given to the views of children;

Recognising the importance of the parental role in protecting and promoting the rights and best interests of children and considering that, where necessary, States should also engage in such protection and promotion;

Considering, however, that in the event of conflict it is desirable for families to try to reach agreement before bringing the matter before a judicial authority,

Have agreed as follows:

Chapter I – Scope and object of the Convention and definitions

Article 1 – Scope and object of the Convention

- 1 This Convention shall apply to children who have not reached the age of 18 years.
- 2 The object of the present Convention is, in the best interests of children, to promote their rights, to grant them procedural rights and to facilitate the exercise of these rights by ensuring that children are, themselves or through other persons or bodies, informed and allowed to participate in proceedings affecting them before a judicial authority.
- 3 For the purposes of this Convention proceedings before a judicial authority affecting children are family proceedings, in particular those involving the exercise of parental responsibilities such as residence and access to children.
- 4 Every State shall, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, by a declaration addressed to the

Secretary General of the Council of Europe, specify at least three categories of family cases before a judicial authority to which this Convention is to apply.

- 5 Any Party may, by further declaration, specify additional categories of family cases to which this Convention is to apply or provide information concerning the application of Article 5, paragraph 2 of Article 9, paragraph 2 of Article 10 and Article 11.
- 6 Nothing in this Convention shall prevent Parties from applying rules more favourable to the promotion and the exercise of children's rights.

Article 2 – Definitions

For the purposes of this Convention:

- a the term "judicial authority" means a court or an administrative authority having equivalent powers;
- b the term "holders of parental responsibilities" means parents and other persons or bodies entitled to exercise some or all parental responsibilities;
- c the term "representative" means a person, such as a lawyer, or a body appointed to act before a judicial authority on behalf of a child;
- d the term "relevant information" means information which is appropriate to the age and understanding of the child, and which will be given to enable the child to exercise his or her rights fully unless the provision of such information were contrary to the welfare of the child.

Chapter II – Procedural measures to promote the exercise of children's rights

A. Procedural rights of a child

Article 3 – Right to be informed and to express his or her views in proceedings

A child considered by internal law as having sufficient understanding, in the case of proceedings before a judicial authority affecting him or her, shall be granted, and shall be entitled to request, the following rights:

- a to receive all relevant information;
- b to be consulted and express his or her views;
- c to be informed of the possible consequences of compliance with these views and the possible consequences of any decision.

Article 4 – Right to apply for the appointment of a special representative

- 1 Subject to Article 9, the child shall have the right to apply, in person or through other persons or bodies, for a special representative in proceedings before a judicial authority affecting the child where internal law precludes the holders of parental responsibilities from representing the child as a result of a conflict of interest with the latter.
- 2 States are free to limit the right in paragraph 1 to children who are considered by internal law to have sufficient understanding.

Article 5 – Other possible procedural rights

Parties shall consider granting children additional procedural rights in relation to proceedings before a judicial authority affecting them, in particular:

- a the right to apply to be assisted by an appropriate person of their choice in order to help them express their views;
- b the right to apply themselves, or through other persons or bodies, for the appointment of a separate representative, in appropriate cases a lawyer;
- c the right to appoint their own representative;
- d the right to exercise some or all of the rights of parties to such proceedings.

B. Role of judicial authorities

Article 6 – Decision-making process

In proceedings affecting a child, the judicial authority, before taking a decision, shall:

- a consider whether it has sufficient information at its disposal in order to take a decision in the best interests of the child and, where necessary, it shall obtain further information, in particular from the holders of parental responsibilities;
- b in a case where the child is considered by internal law as having sufficient understanding:
  - ensure that the child has received all relevant information;
  - consult the child in person in appropriate cases, if necessary privately, itself or through other persons or bodies, in a manner appropriate to his or her understanding, unless this would be manifestly contrary to the best interests of the child;
  - allow the child to express his or her views;
- c give due weight to the views expressed by the child.

Article 7 – Duty to act speedily

In proceedings affecting a child the judicial authority shall act speedily to avoid any unnecessary delay and procedures shall be available to ensure that its decisions are rapidly enforced. In urgent cases the judicial authority shall have the power, where appropriate, to take decisions which are immediately enforceable.

Article 8 – Acting on own motion

In proceedings affecting a child the judicial authority shall have the power to act on its own motion in cases determined by internal law where the welfare of a child is in serious danger.

Article 9 – Appointment of a representative

- 1 In proceedings affecting a child where, by internal law, the holders of parental responsibilities are precluded from representing the child as a result of a conflict of interest between them and the child, the judicial authority shall have the power to appoint a special representative for the child in those proceedings.
- 2 Parties shall consider providing that, in proceedings affecting a child, the judicial authority shall have the power to appoint a separate representative, in appropriate cases a lawyer, to represent the child.

C. Role of representatives

Article 10

- 1 In the case of proceedings before a judicial authority affecting a child the representative shall, unless this would be manifestly contrary to the best interests of the child:
  - a provide all relevant information to the child, if the child is considered by internal law as having sufficient understanding;
  - b provide explanations to the child if the child is considered by internal law as having sufficient understanding, concerning the possible consequences of compliance with his or her views and the possible consequences of any action by the representative;
  - c determine the views of the child and present these views to the judicial authority.
- 2 Parties shall consider extending the provisions of paragraph 1 to the holders of parental responsibilities.

D. Extension of certain provisions

Article 11

Parties shall consider extending the provisions of Articles 3, 4 and 9 to proceedings affecting children before other bodies and to matters affecting children which are not the subject of proceedings.

E. National bodies

Article 12

- 1 Parties shall encourage, through bodies which perform, *inter alia*, the functions set out in paragraph 2, the promotion and the exercise of children's rights.
- 2 The functions are as follows:
  - a to make proposals to strengthen the law relating to the exercise of children's rights;
  - b to give opinions concerning draft legislation relating to the exercise of children's rights;
  - c to provide general information concerning the exercise of children's rights to the media, the public and persons and bodies dealing with questions relating to children;
  - d to seek the views of children and provide them with relevant information.

F. Other matters

Article 13 – Mediation or other processes to resolve disputes

In order to prevent or resolve disputes or to avoid proceedings before a judicial authority affecting children, Parties shall encourage the provision of mediation or other processes to resolve disputes and the use of such processes to reach agreement in appropriate cases to be determined by Parties.

Article 14 – Legal aid and advice

Where internal law provides for legal aid or advice for the representation of children in proceedings before a judicial authority affecting them, such provisions shall apply in relation to the matters covered by Articles 4 and 9.

Article 15 – Relations with other international instruments

This Convention shall not restrict the application of any other international instrument which deals with specific issues arising in the context of the protection of children and families, and to which a Party to this Convention is, or becomes, a Party.

Chapter III – Standing Committee

Article 16 – Establishment and functions of the Standing Committee

- 1 A Standing Committee is set up for the purposes of this Convention.
- 2 The Standing Committee shall keep under review problems relating to this Convention. It may, in particular:
  - a consider any relevant questions concerning the interpretation or implementation of the Convention. The Standing Committee's conclusions concerning the implementation of the Convention may take the form of a recommendation; recommendations shall be adopted by a three-quarters majority of the votes cast;
  - b propose amendments to the Convention and examine those proposed in accordance with Article 20;
  - c provide advice and assistance to the national bodies having the functions under paragraph 2 of Article 12 and promote international co-operation between them.

Article 17 – Composition

- 1 Each Party may be represented on the Standing Committee by one or more delegates. Each Party shall have one vote.
- 2 Any State referred to in Article 21, which is not a Party to this Convention, may be represented in the Standing Committee by an observer. The same applies to any other State or to the European Community after having been invited to accede to the Convention in accordance with the provisions of Article 22.
- 3 Unless a Party has informed the Secretary General of its objection, at least one month before the meeting, the Standing Committee may invite the following to attend as observers at all its meetings or at one meeting or part of a meeting:
  - any State not referred to in paragraph 2 above;
  - the United Nations Committee on the Rights of the Child;
  - the European Community;
  - any international governmental body;
  - any international non-governmental body with one or more functions mentioned under paragraph 2 of Article 12;
  - any national governmental or non-governmental body with one or more functions mentioned under paragraph 2 of Article 12.
- 4 The Standing Committee may exchange information with relevant organisations dealing with the exercise of children's rights.

Article 18 – Meetings

- 1 At the end of the third year following the date of entry into force of this Convention and, on his or her own initiative, at any time after this date, the Secretary General of the Council of Europe shall invite the Standing Committee to meet.
- 2 Decisions may only be taken in the Standing Committee if at least one-half of the Parties are present.
- 3 Subject to Articles 16 and 20 the decisions of the Standing Committee shall be taken by a majority of the members present.
- 4 Subject to the provisions of this Convention the Standing Committee shall draw up its own rules of procedure and the rules of procedure of any working party it may set up to carry out all appropriate tasks under the Convention.

Article 19 – Reports of the Standing Committee

After each meeting, the Standing Committee shall forward to the Parties and the Committee of Ministers of the Council of Europe a report on its discussions and any decisions taken.

Chapter IV – Amendments to the Convention

Article 20

- 1 Any amendment to the articles of this Convention proposed by a Party or the Standing Committee shall be communicated to the Secretary General of the Council of Europe and forwarded by him or her, at least two months before the next meeting of the Standing Committee, to the member States of the Council of Europe, any signatory, any Party, any State invited to sign this Convention in accordance with the provisions of Article 21 and any State or the European Community invited to accede to it in accordance with the provisions of Article 22.
- 2 Any amendment proposed in accordance with the provisions of the preceding paragraph shall be examined by the Standing Committee which shall submit the text adopted by a three-quarters majority of the votes cast to the Committee of Ministers for approval. After its approval, this text shall be forwarded to the Parties for acceptance.
- 3 Any amendment shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date on which all Parties have informed the Secretary General that they have accepted it.

Chapter V – Final clauses

Article 21 – Signature, ratification and entry into force

- 1 This Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe and the non-member States which have participated in its elaboration.
- 2 This Convention is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

- 3 This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which three States, including at least two member States of the Council of Europe, have expressed their consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of the preceding paragraph.
- 4 In respect of any signatory which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the deposit of its instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 22 – Non-member States and the European Community

- 1 After the entry into force of this Convention, the Committee of Ministers of the Council of Europe may, on its own initiative or following a proposal from the Standing Committee and after consultation of the Parties, invite any non-member State of the Council of Europe, which has not participated in the elaboration of the Convention, as well as the European Community to accede to this Convention by a decision taken by the majority provided for in Article 20, sub-paragraph d of the Statute of the Council of Europe, and by the unanimous vote of the representatives of the contracting States entitled to sit on the Committee of Ministers.
- 2 In respect of any acceding State or the European Community, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 23 – Territorial application

- 1 Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.
- 2 Any Party may, at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration and for whose international relations it is responsible or on whose behalf it is authorised to give undertakings. In respect of such territory the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General.
- 3 Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 24 – Reservations

No reservation may be made to the Convention.

Article 25 – Denunciation

- 1 Any Party may at any time denounce this Convention by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.
- 2 Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of notification by the Secretary General.

Article 26 – Notifications

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council, any signatory, any Party and any other State or the European Community which has been invited to accede to this Convention of:

- a any signature;
- b the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- c any date of entry into force of this Convention in accordance with Articles 21 or 22;
- d any amendment adopted in accordance with Article 20 and the date on which such an amendment enters into force;
- e any declaration made under the provisions of Articles 1 and 23;
- f any denunciation made in pursuance of the provisions of Article 25;
- g any other act, notification or communication relating to this Convention.

In witness whereof, the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Strasbourg, the 25th January 1996, in English and French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe, to the non-member States which have participated in the elaboration of this Convention, to the European Community and to any State invited to accede to this Convention.

Članak 3.

Prilikom polaganja isprave o ratifikaciji, Republika Hrvatska priopćit će na Europsku konvenciju iz članka 1. ovoga Zakona, sljedeću izjavu:

Izjava

Vezana uz članak 1. stavak 4. Europske konvencije

U skladu s člankom 1. stavkom 4. Europske konvencije o ostvarivanju dječjih prava, Republika Hrvatska određuje da će se Europska konvencija primjenjivati na sljedeće kategorije obiteljskih predmeta koji se provode pred njezinim sudbenim tijelima:

- postupak odlučivanja o roditeljskoj skrbi tijekom razvoda braka roditelja;
- postupak ostvarivanja roditeljske skrbi;
- mjere za zaštitu osobnih prava i interesa djeteta;
- postupak posvojenja; i
- postupak skrbništva za maloljetne osobe.

Članak 4.

Provedba ovoga Zakona u djelokrugu je središnjih tijela državne uprave nadležnih za poslove obitelji, socijalne skrbi i pravosuđa.

Članak 5.

Na dan stupanja na snagu ovog Zakona Europska konvencija iz članka 1. ovog Zakona nije na snazi u odnosu na Republiku Hrvatsku te će se podaci o njenom stupanju na snagu objaviti u skladu s odredbom članka 30. stavka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

Članak 6.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Člankom 1. utvrđuje se da Hrvatski sabor potvrđuje Konvenciju, u skladu s odredbom članka 139. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske, čime se iskazuje i formalni pristanak Republike Hrvatske da bude vezana potpisanom Europskom konvencijom, na temelju čega će ovaj pristanak biti iskazan i na međunarodnoj razini.

Članak 2. sadrži tekst Konvencije u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik.

Člankom 3. sadržana je izjava vezana uz članak 1. stavak 4. Konvencije, kojom se određuju kategorije obiteljskih predmeta koji se provode pred sudbenim tijelima Republike Hrvatske, a na koje će se primjenjivati Konvencija.

Člankom 4. utvrđuje se da je provedba ovog Zakona u djelokrugu središnjih tijela državne uprave nadležnih za poslove obitelji, socijalne skrbi i pravosuđa.

Člankom 5. utvrđuje se da na dan stupanja na snagu ovog Zakona Europska konvencija o ostvarivanju dječjih prava nije na snazi u odnosu na Republiku Hrvatsku, te da će se podatak o njenom stupanju na snagu objaviti u skladu s odredbom članka 30. stavak 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora

Člankom 6. uređuje se stupanje na snagu Zakona.

Prilog - preslika teksta Europske konvencije o ostvarivanju dječjih prava, u izvorniku na engleskom jeziku